

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

НАСТАВНА ПРОГРАМА

МОБИЛНА ПРОТЕТИКА

IV ГОДИНА

ЗДРАВСТВЕНА СТРУКА

Забен техничар

Скопје, 2008 година

ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: МОБИЛНА ПРОТЕТИКА

1.2. Образовен профил и струка на кои им припаѓа наставниот предмет

1.2.1. Образовен профил: Забен техничар

1.2.2. Струка: Здравствена

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година на изучување на наставниот предмет

1.4.1. Четврта година

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно: 3 часа

1.5.2. Број на часови годишно: 99 часа

1.6. Статус на наставниот предмет

1.6.1. Задолжителен

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

Учениците што ја изучиле оваа Програма ќе:

- можат да ги објаснуваат биолошките промени кај органите за цвакање;-
- можат да ги истакнуваат индикациите и ги поврзуваат со потребата од парцијална протеза;
- ги познаваат задачите на парцијалната протеза;
- можат да ја објаснуваат техниката на добивање на работни модели;
- го познаваат и објаснуваат значењето на анатомо-морфолошките карактеристики во ретенцијата на парцијалната протеза;
- можат да ги истакнуваат предностите и недостатоците на кукиците и применуваат правила кои се користат при планирање на кукици;
- можат да набројуваат елементи кои обезбедуваат стабилизација на парцијалната протеза;
- можат да ја објаснуваат подготовката и ги истакнуваат фазите при изработка на загризна шаблона;
- можат да ја објаснуваат техниката на редувањето на заби и ги набројуваат критериумите за избор на заби;
- можат да објаснуваат за методите на вложување, процесот и целта на полимеризацијата и техниката на обработка на парцијална протеза;
- можат да ги истакнуваат и објаснуваат предностите на скелетирана парцијална протеза;
- можат да изработуваат метална база и за тотална протеза;
- можат да работат во тим и применуваат професионални етички стандарди.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За успешно совладување на зацртаните цели, потребни се предзнаења од наставните предмети: мобилна протетика, технологија на материјали , фиксна протетика, практична настава изучувани во втора и трета година како предмети карактеристични за образовниот профил забен техничар.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Бр. на часов	Конкретни цели <i>Ученикот:</i>	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
1. Биолошки промени на органите за џвакање	6	Ги објаснува промените на коскените и меките делови на вилицата; - ги сфаќа промените на преостанатите заби, виличниот зглоб, меѓувиличните односи, оклузијата и артикулацијата на забите; - ги разбира промените во фонетиката, естетиката и психата на пациентот; - ја истакнува отежнатата функција на џвакање и голтање кај пациентот; - применува професионални етички стандарди.	- Се развива дискусија и утврдува претходно стекнати знаења; - се објаснува, акцентира, поврзува промени и појави кои настануваат на виличните меки и коскени делови после парцијална загуба на забите; - се презентира шеми, фантом модели; -се пишува на табла медицин-ска терминологија;	Анатомија со физиологија Психологија
2. Индикации за изработка на парцијална протеза	2	Ги сфаќа индикациите и гиповрзува со потребата од изработка на парцијална протеза.	Се развива дискусија; - се презентира фантом модели на случаи со индикации за изработка на	Фиксна протетика

3. Распределба на парцијална протеза	4	Ја опишува топографската распределба; - ја споредува распределбата според меѓусебниот однос на вилицата; - ја сфаќа и објаснува функционалната поделба.	парцијална протеза. - Се презентира слајдови и се објаснува: топографска распределба; распределба според меѓусебен однос на вилицата и функционалната распределба; - се презентираат модели со различна класификација на парцијална беззабост; - се поставуваат прашања, се потенцира, резимира; - се заклучува со активно учество на учениците.	- Фиксна протетика-III- година Мобилна протетика-III- година
4. Отпечаток и модел за парцијална беззабост	5	Го анализира анатомскиот отпечаток и ја објаснува техниката на излевање на отпечаток во гипс; -ја објаснува подготовката на работен модел и ја опишува изработката на индивидуалната лажица; -го анализира функционалниот отпечаток и ја објаснува техниката на излевање во гипс; - го анализира работниот модел;	- Вербално се објаснува и демонстрира излевање на отпечаток за парцијална протеза; - се презентираат слајдови со начин на изработка на индивидуална лажица и излевање на функционален отпечаток; - се демонстрира анализа на работен модел; - се поставуваат прашања; - се потенцира, укажува, заклучува со активно учество на учениците.	Мобилна протетика-III- година

<p>5. Ретенција и стабилизација на парцијална протеза</p>	<p>9</p>	<p>Го сфаќа ретенциониот систем на парцијална протеза; - го објаснува значењето на преостанатите заби за ретенција и стабилизација; - ракува со паралелометар; - а одредува положбата на моделот, ретенционите полиња, анатомскиот и протетскиот екватор; -го одредува правилниот изглед на кукицата.</p>	<p>- Се објаснува ретенционен систем кај парцијална протеза и значење на преостанатите заби; -се демонстрира употреба на паралелометар; - се објаснува одредување на положба на моделот, ретенционите полиња, анатомскиот и протетски екватор; -се презентира правилен избор на кукица; - се поставуваат прашања, истакнува, укажува , заклучува со активно учество на учениците.</p>	<p>Технологија на материјали</p>
<p>6. Кукици и врски на парцијална протеза</p>	<p>36</p>	<p>Ја познава распределбата на кукиците; - ги објаснува задачите на кукиците и условите кои треба да ги исполнат; - селектира предности и недостатоци на кукиците; - ги применува општите принципи и правила при планирање и изработка на видови кукици; - планира и моделира кукици</p>	<p>- Се развива дискусија преку претходно подготвени прашања; - се објаснуваат услови и задачи на кукици; - презентација на слајдови објаснување и примена на изработка на: екваторијална, опфатна, двојно опфатна, продолжена лингвална кукица; Конодиев секундарен лак, Бонигард кукица,</p>	

		<p>по Кеј системот; - ги познава сите елементи кои обезбедуваат стабилизација на парцијалната протеза.</p>	<p>апроксимална кукица, Жилет, Џексонова Бонвалова кукица; - се презентираат слајдови и се објаснува изработката на кукиците од Кеј системот; - се објаснуваат фактори кои обезбедуваат стабилизација на парцијалната протеза; - се поставуваат прашања, истакнува, потенцира, укажува, резимира и заклучува со активно учество на учениците.</p>	
7. Загризни шаблони	3	<p>Ја објаснува подготовката на моделите и изработката на загризните шаблони; - ги истакнува фазите и ги избира материјалите за изработка на загризната шаблони; - ја поврзува анатомијата, кинетиката на зглобот со одредување на меѓувличните односи и ја познава примената на артикулаторите при изработка на парцијална протеза.</p>	<p>- Се демонстрира подготовка на модели за изработка на загризни шаблони; - преку слајдови се објаснуваат фази и материјали од кои се изработуваат загризните шаблони, анатомијата и кинетиката на темпоромандибуларниот зглоб; - се поставуваат прашања, истакнува, укажува, резимира и заклучува со активно учество на учениците.</p>	<p>Мобилна протетика-III- година Технологија на материјали</p>

8. Редeње на заби и моделирање на парцијална протеза	3	<p>Ги истакнува критериумите за избор на заби;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ја објаснува техниката на редeње на заби; - ја објаснува техниката на моделирање на парцијалната протеза. 	<ul style="list-style-type: none"> - Се поставуваат прашања за утврдување на претходно стекнати нзаeња; - се презентираат слајдови на случаeви со наредени заби; - се поставуваат прашања и развива дискусија за карактеристики и техника на моделирање. 	Мобилна протетика-III-година
9. Киветитање и обработка	6	<p>Ги опишува методите на вложување на парцијална протеза;</p> <ul style="list-style-type: none"> - го објаснува процесот на полимеризација; - ја објаснува техниката на обработка на парцијална протеза; - ги идентификува средствата и инструментите за обработка; - го објаснува процесот и целта на полирањето. 	<ul style="list-style-type: none"> - Преку слајдови се објаснува техниката на вложување на парцијална протеза; - се поставуваат прашања за полимеризација на акрилатот, обработката и полирањето; - дискусија, резиме и донесување заклучоци. 	Технологија на материјали, мобилна протетика-III-година.
10. Именијатна парцијална протеза	2	<p>Ги сфаќа потребите од изработка на именијатна парцијална протеза;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ги објаснува методите на редeњето на забите кај именијатна парцијална протеза. 	<ul style="list-style-type: none"> - Се објаснуваат потреби од именијатна протеза; - се презентираат слајдови и објаснуваат методи на редeње на заби кај именијатна парцијална протеза. 	Мобилна протетика-III-година

11. Ремонт на парцијална протеза	2	Разликува видови на ремонт; - ја објаснува техниката на изработка на сите видови ремонт.	- Се презентираат слајдови со сите видови на ремонт; - се објаснува техниката на изработка на истите; - дискусија, резиме, заклучоци.	Мобилна протетика-III-година
12. Скелетирана парцијална протеза	21	Ги разбира предностите на скелетираната парцијална протеза во однос на класичната парцијална протеза; - ги идентификува составните делови на скелетираната парцијална протеза; - скицира селектирана парцијална протеза на основниот модел; - ја познава техниката на дублирање на основниот модел; - излева дуплиран модел и го импрегнира; - ја познава техниката на моделирање на горна и долна скелетирана парцијална протеза; - поставува ливни канали и	- Истакнување на предности на скелетирана парцијална протеза; - прикажување преку слајдови делови од протеза; - демонстрирање на правење на отпечаток на скелетирани протези и подготовка на работен модел за дублирање; - објаснување на: дублирање, излевање на модел, импрегнација, техника на моделирање и штанцување, механичко полирање и лемење, изработка на метална база за тотална протеза; - прашања, дискусија, укажување, потенцирање, резимирање и донесување заклучоци.	Технологија на материјали

		ги вложува протезите; - ја познава техниката на лемење и дезоксидација со топлина; - ги обработува и механички ги полира протезите; - применува техника на електролитичко полирање и лемење; изработува метална база за тотална протеза.		
--	--	--	--	--

4.2. Наставни методи и активности на учење

Основните методи што ќе се користат во наставата по мобилна протетика се: демонстрација, насочена дискусија, објаснување, предавање.

Активности на ученикот: слуша, набљудува, прибележува поими, црта, објаснува, одговара на прашања и поставува прашања.

Активности на наставникот: планира, организира, подготвува, објаснува, демонстрира, покажува, поставува прашања, дискутира, пишува на табла, дава инструкции, воспоставува позитивна педагошка комуникација.

4.3. Организација и реализација на наставата по предметот

За остварување на поставените цели во програмата, наставата се организира и реализира како теоретска и практична настава што бара специјализирана училница- кабинет опремен со потребните наставни средства и помагала каде што учениците ќе се здобиваат со психомоторни и когнитивни компетенции.

4.4. Наставни средства и помагала

Ефикасноста на содржините од овој наставен предмет, е условена со користење на графоскоп, слики, шеми, видео, дијапроектор, фантом модели, слајдови и потрошен стоматолошки материјал.

За поуспешно совладување на целите на Наставната програма, се користи соодветна литература и тоа учебник по наставниот предмет, наставен материјал подготвен од страна на наставникот. Дополнителна литература за наставниците: стручна литература од областа на мобилната протетика и литература од областа на дидактиката.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГНУВАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Вреднувањето на постигнувањата на учениците, треба да се врши перманентно во текот на целата учебна година. Оценувањето ќе се реализира усмено и писмено преку тестови на знаења кои треба да се реализираат после секоја тематска целина. При оценувањето, освен степенот на совладаноста на содржините, треба да се зема во обзир и активноста, ангажираноста и интересот на ученикот во текот на наставата. Оценувањето е јавно, односно на ученикот му се соопштува оценката со образложение што сè е вреднувано со дадената оценка. Доколку ученикот не постигне резултати во остварувањето на целите на програмата, се постапува согласно законската регулатива за средно образование.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Основните услови за наставниците, во стручното образование, се пропишани во Законот за средно образование. Покрај тоа, при изборот на наставниците кои ќе го реализираат овој наставен предмет, треба да се задоволат одредени барања со кои ќе се постигне висок квалитет и професионализам во работењето: да се физички и психички здрави, да ги почитуваат основните етички норми на однесување, да го познаваат литературниот македонски јазик и кирилското писмо, да поседуваат стручно знаење и способност за трансферирање на знаењата, да чувствуваат љубов и да имаат афинитет за работа со децата, да се социјализирани, креативни и отворени на промените во образованието и да се оспособени за работа со компјутер.

6.2. Стандард за наставен кадар

Завршени:

- специјалистички студии по стоматолошка протетика.

Наставниците треба да имаат педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард на простор за наставниот предмет

Наставата по предметот мобилна протетика, ќе се реализира во специјализирана училница-кабинет опремен со потребните средства и помагала.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: мај 2002 година

7.2. Состав на работната група:

1. Д-р. Николина Пепељугоска, советник, , раководител, Биро за развој на образованието, Скопје
2. Проф. д-р. Драгољуб Велевски, професор, член, Стоматолошки факултет, Скопје
3. Д-р. Мирјана Здравеска, наставник, член, ДСМУ Д-р. Панче Караѓозов, Скопје
4. Д-р. Пеце Петровски, стоматолог, член, Медицински центар , Битола

Превземена: март 2008 година

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: септември 2008 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по *мобилна протетика* ја одобри (донесе) министерот за образование и наука со Решение бр, 11-3368/1 од 24.06.2002 година.